

Anita Dąbrowicz-Tlalka

Czy studenci i nauczyciele są gotowi na wykorzystanie platform edukacyjnych w uczeniu się i nauczaniu matematyki?

MoodleMoot PL 2018

**MATEMATYKA JEST JAK
DOBRA IMPREZA**

NIKT NIE OGARNIA

kwejk.pl

MINISTER ZDROWIA OSTRZEGA PRZED **kwejk.pl**

TOTAL
FREE / ONE SIZE

100% COTTON

100% ACRYLIC

100% POLYESTER

100% NYLON

100% WOOL

100% LEATHER

100% SYNTHETIC LEATHER

패브릭, 가죽, 펠트 소재의
제품을 임의대로 세탁하지
마십시오.

Podziel się swoją opinią i pomóż nam tworzyć największy na świecie serwis muzyczny!

1/3: Jakie jest prawdopodobieństwo, że polecisz Spotify znajomym?

Nie polecę

Oczywiście, że poleci!

2/3: Jak uzasadnisz swoją decyzję?

Prawdopodobieństwo nie może być większe niż 1

6 ÷ 2(2 + 1)
= 9

CASIO
S-V.P.A.M.
6 ÷ 2(2 + 1)

31 is prime

331 is prime

3331 is prime

33331 is prime

333331 is prime

3333331 is prime

33333331 is prime

But what about **333333331**

It turns out not to be, because:

$$17 \times 19607843 = 333333331$$

Which just goes to show that you can never trust a pattern just because it *looks like* it might continue. Mathematicians always need **proof**.

Teoria w pigułce

Przykłady

Niech X i Y będą zbiorami. Odwzorowanie f , które każdemu elementowi zbioru X przyporządkowuje dokładnie jeden element zbioru Y , nazywamy **funkcją**. Piszemy wtedy $f : X \rightarrow Y$.

Zbiór X nazywamy **dziedziną** funkcji, a jego elementy **argumentami** funkcji. Dla dowolnego $x \in X$, element $y = f(x)$ nazywamy **wartością** funkcji f w **punkcie** x . Definicję funkcji f możemy teraz zapisać w innej postaci: $f : x \mapsto f(x)$, gdzie $x \in X$.

Mówimy, że funkcje f i g są **równe**, jeżeli mają tę samą dziedzinę X oraz

$$\bigwedge_{x \in X} f(x) = g(x).$$

Strona Główna

Wykład 1

Wykład 2

Wykład 3

Wykład 4

Wykład 5

Wykład 6

Wykład 7

Wykład 8

Wykład 9

Wykład 10

Wykład 11

Linki

Wykłady do ściągnięcia

Zadania

Wykład 3

W tym wykładzie omówione zostaną granice funkcji. Po podstawowe własności granicy funkcji oraz twierdzenie o trzech ciągach. Rozpocznemy również analizę rachunku różniczkowego funkcji 1-jej zmiennej, której dokończenie znajduje się w kolejnym wykładzie.

Wykład III
Granice funkcji

$f: \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $A = \text{punkt}$
 $x_0 \in \mathbb{R}$, $f = \text{funkcja}$, $S_{x_0} = \{x \in \mathbb{R} : x_0 - \delta < x < x_0 + \delta\}$

Definicja 3.1 (definicja Cauchy'ego granicy funkcji)

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = g \Leftrightarrow \forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall x \in S_{x_0} \setminus \{x_0\} : |f(x) - g| < \epsilon$$

$$|x - x_0| < \delta \Leftrightarrow x \in S_{x_0}(\delta)$$

$$|f(x) - g| < \epsilon \Leftrightarrow f(x) \in S_g(\epsilon)$$

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = g \Leftrightarrow \forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall x \in S_{x_0} \setminus \{x_0\} : f(x) \in S_g(\epsilon)$$

Własności granic funkcji

Twierdzenie 0.3

Ciągłość w x_0

Ciągłość na I

Ograniczenia

Kresy funkcji

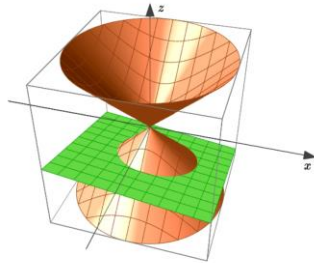
Rachunek różniczkowy

Pochodne

Interpretacja geometryczna

Różniczkowość

Działania arytmetyczne

Wirtualne Laboratorium Matematyczne

$Ax + By + Cz = d$

maszyna

A: 0.25 B: 0.5 C: 2.00

d: -10.00

stan gotowy

a: 0.00 b: 0.00 c: 0.00

A: 1.00 B: 1.00 C: 1.00

Matematyka

Zmień przedmiot

E-podręczniki

Moduły

Podręcznik ogólny

$A = \frac{dG}{dx}$

Algebra liniowa i geometria analityczna

$A = \frac{dG}{dx}$

Pochodna funkcji jednej zmiennej rzeczywistej

Politechnika Wrocławska

Przykład 2

Korzystając z definicji Heinego granicy funkcji, uzasadnij równość

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = g \Leftrightarrow \forall \epsilon > 0 \exists \delta > 0 \forall x_n \rightarrow x_0, x_n \neq x_0, f(x_n) \rightarrow g$$

a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 + 2}{2x^2 + 3} = \frac{1}{2}$

wtedy $x_n \rightarrow 0$ wtedy $f(x_n) = \frac{x_n^2 + 2}{2x_n^2 + 3} \rightarrow \frac{0 + 2}{0 + 3} = \frac{2}{3}$

b) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{x-1} = +\infty$

wtedy $x_n \rightarrow 1$ wtedy $f(x_n) = \frac{1}{x_n - 1} \rightarrow \infty$

Co wypada wiedzieć

1a. $\lim_{x \rightarrow 1} (2x + 1)^2$

1b. $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 1}{x^2 - 1}$

2a. $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 2}{2x^2 + 3}$

Korzystając z def. Heinego granicy funkcji, uzasadnij równość $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 + 2}{2x^2 + 3} = \frac{1}{2}$

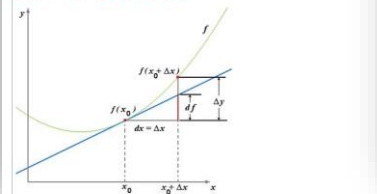
OGŁADAJ OD: [00:17:31]

Różniczką funkcji f w punkcie x_0 nazywamy funkcję df zmiennej $\Delta x = x - x_0$ określoną

Zapamiętaj!- to jest ważne

Jeżeli funkcja f ma pochodną właściwą w punkcie x_0 , to

$$f(x_0 + \Delta x) \approx f(x_0) + f'(x_0)\Delta x$$

Rys. Witkopa

Komunikacja...

ORTOGRAFIA MA ZNACZENIE

MACIEK MIAŁ NA SOBIE
SWETER W RÓŻE

PACZAIZM.PL

MACIEK MIAŁ NA SOBIE
SWETER W RURZE

Komunikacja...

Wirtualne Laboratorium Matematyczne

Wprowadź wzór

123± =	∩ ∪ sin	abc	αβγ∇	[·]		
±	∓	*	1	2	3	∅
<	>	-	4	5	6	!
<	>	+	7	8	9	/
≠	=	( )	0	,	°	
□	e	x	y	n	π	×
□	□	□	√□	∇□	■	■

$\sqrt[n]{\pi} \rightarrow \sum_{x=1}^{\infty} \frac{\psi}{\square}$

Wstaw wzór

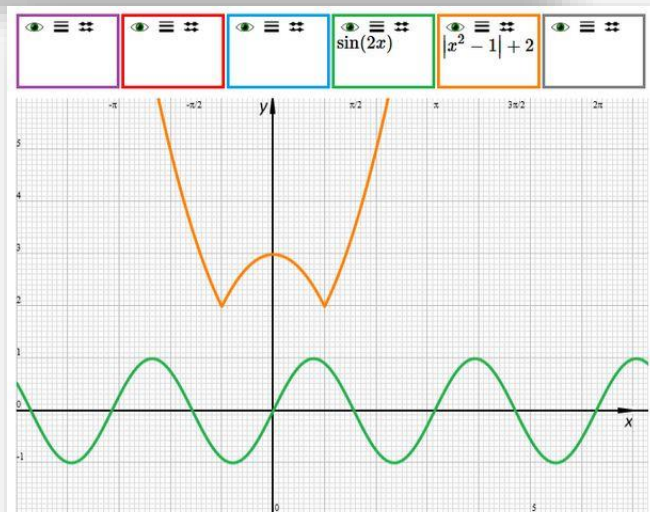
Dla $0 < \theta < 1$ oraz $\Delta x = x - x_c$ resztę można zapisać w postaci $R_n(x) = \frac{f^{(n)}(x_0 + \theta \Delta x)}{n!} (\Delta x)^n$.

Poniżej można zobaczyć jak wyglądają wykresy wybranych funkcji oraz odpowiadających im wielomianów kolejnych stopni:

sinx $x \in \mathbb{R}$

$$\sin x = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{(2n+1)!} = \frac{x^1}{1!} - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} \dots$$

(Przesuń czerwony suwak w prawo, aby zwiększyć stopień wielomianu. W górnym, lewym rogu aplikacji możesz wybrać inny wzór funkcji. Po wybraniu ikony kalkulatora w górnym prawym rogu można wyznaczyć przybliżoną wartość w danym punkcie oraz błąd względny i bezwzględny takiego przybliżenia dla określonego stopnia wielomianu.)

Widać, że funkcje nie przecinają się w żadnym punkcie, więc równanie nie jest spełnione.

$x \in \phi$

$$|v| = \pi \int_0^{+\infty} \left(\frac{1}{x^2+1}\right)^2 dx$$

Możemy najpierw obliczyć całkę nieoznaczoną $\int \left(\frac{1}{x^2+1}\right)^2 dx$ korzystając z wzoru rekurencyjnego:

$$\int \frac{dx}{(x^2+1)^n} = \int \frac{x^2+1-x^2}{(x^2+1)^n} dx = \int \frac{dx}{(x^2+1)^{n-1}} - \int \frac{x^2}{(x^2+1)^n} dx$$

Liczymy drugą całkę występującą po prawej stronie równości. Mamy:

$$\int \frac{x^2 dx}{(x^2+1)^n} = \int x \frac{x dx}{(x^2+1)^n} = \left\{ \begin{array}{l} u = x, \quad v = \frac{x}{(x^2+1)^n} \\ u \cdot = 1, \quad v = \frac{-1}{2(1-n)(x^2+1)^{n-1}} \end{array} \right\} =$$

$$= \frac{-x}{(2-2n)(x^2+1)^{n-1}} + \int \frac{dx}{(2-2n)(x^2+1)^{n-1}} = \frac{-x}{(2-2n)(x^2+1)^{n-1}} + \frac{1}{2-2n} \cdot \int \frac{dx}{(x^2+1)^{n-1}}$$

[w podstawieniu zamiast 'użyłam *]

$$\text{Podstawienie wzięto się z obliczenia całki pomocniczej } \int \frac{x dx}{(x^2+1)^n} = \left\{ \begin{array}{l} x^2+1 = t \\ 2x dx = dt \\ x dx = \frac{1}{2} dt \end{array} \right\} = \frac{1}{2} \int \frac{dt}{t^n} = \frac{-1}{(2-2n)(x^2+1)^{n-1}} + C_1$$

Liczymy zatem dalej:

$$\int \frac{dx}{(x^2+1)^n} = \int \frac{dx}{(x^2+1)} + \frac{x}{(2n-2)(x^2+1)^{n-1}} - \frac{1}{2n-2} \int \frac{dx}{(x^2+1)} =$$

$$= \frac{x}{(2n-2)(x^2+1)^{n-1}} + \frac{2n-3}{2n-2} \cdot \int \frac{dx}{(x^2+1)}$$

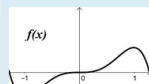
A więc, podstawiając nasze dane, liczymy:

$$\int \frac{dx}{(x^2+1)^2} = \frac{x}{2(x^2+1)} + \frac{1}{2} \arctg(x) + C = \frac{1}{2} \left(\frac{x}{x^2+1} + \arctg(x) \right) + C$$

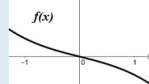

Cel bez planu jest po prostu marzycielstwem

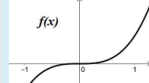
Dopasuj wykresy pochodnych do wykresów funkcji.

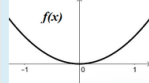
Przeciagnij tutaj odpowiedź

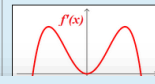
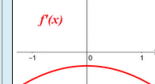
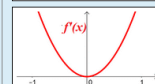
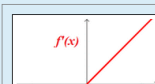
Przeciagnij tutaj odpowiedź

Przeciagnij tutaj odpowiedź

Przeciagnij tutaj odpowiedź

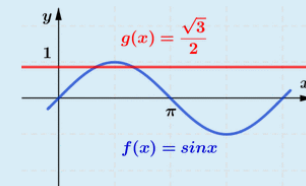

Dana jest funkcja $f(x) = 3 - \frac{4|1-x|}{x-1}$

Wybierz jedną lub więcej:

- A. Funkcja $f(x)$ nie ma miejsc zerowych
- B. Funkcja $f(x)$ nie jest różnowartościowa
- C. Funkcja $f(x)$ jest stała w przedziale $(1, +\infty)$

Na rysunku przedstawiono funkcję $f(x)$ oraz $g(x)$.

Przebiegiem równania $f(x) = g(x)$ wtedy i tylko wtedy, gdy

jedną odpowiedź:

- a. $x = \frac{\pi}{3} + 2k\pi \vee x = \frac{2\pi}{3} + 2k\pi$, gdzie $k \in \mathbb{Z}$
- b. $x = \frac{7\pi}{3} \vee x = \frac{9\pi}{3}$
- c. $x = \frac{7\pi}{3} + 2k\pi \vee x = \frac{9\pi}{3} + 2k\pi$, gdzie $k \in \mathbb{Z}$
- d. $x = \frac{\pi}{3} \vee x = \frac{2\pi}{3}$

Połącz wzory funkcji z ich wykresami

$y = \log_{0.5} |x|$

Przeciagnij tutaj odpowiedź

$y = -\log_{0.5} x$

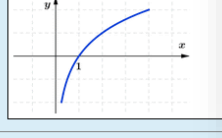
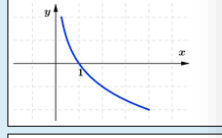
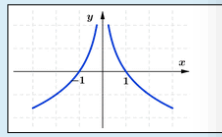
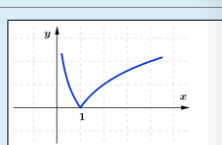
Przeciagnij tutaj odpowiedź

$y = \log_{0.5} x$

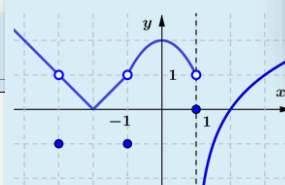
Przeciagnij tutaj odpowiedź

$y = |\log_{0.5} x|$

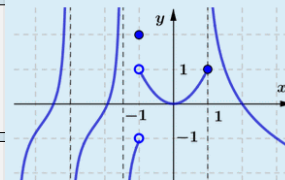
Przeciagnij tutaj odpowiedź

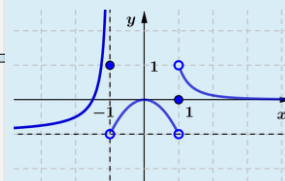
Połącz wykres funkcji $f(x)$ z odpowiedzią

Przeciagnij tutaj odpowiedź

Przeciagnij tutaj odpowiedź

Przeciagnij tutaj odpowiedź

funkcja $f(x)$ ma w punkcie $x_0 = -1$ nieciągłość drugiego rodzaju oraz $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 1$

funkcja $f(x)$ ma w punkcie $x_0 = 1$ nieciągłość drugiego rodzaju oraz $\lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = -1$

funkcja $f(x)$ ma w punkcie $x_0 = -1$ nieciągłość pierwszego rodzaju typu "luka" oraz $\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = -\infty$

funkcja $f(x)$ ma w punkcie $x_0 = 1$ nieciągłość pierwszego rodzaju typu "skok" oraz $\lim_{x \rightarrow -1^-} f(x) = +\infty$

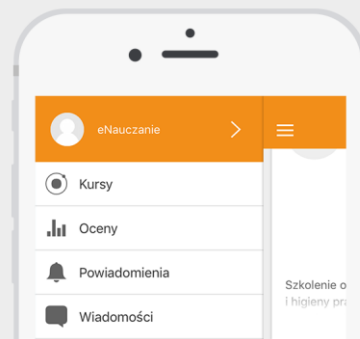
Cel bez planu jest po prostu marzycielstwem

- efektywna komunikacja synchroniczna i asynchroniczna językiem wzorów i symboli
- metodyka
- interaktywne wizualizacje
- równoległe wykorzystanie oprogramowania do obliczeń inżynierskich
- aktywna weryfikacja wiedzy

 Już dostępna!

Aplikacja mobilna
platformy eNauczenie
Politechniki Gdańskiej

10:07 99%

← Wstecz SEMESTR II

Materiały pomocnicze do wykładów i ćwiczeń z matematyki
przeznaczone dla studentów kierunków Chemia, Chemia Budowlana oraz Korozja Wydziału Chemicznego (II)
E-mail: anita.tlalka@pg.edu.pl
Więcej informacji: <https://pg.edu.pl/anita>

- Dane kontaktowe oraz informacja o konsultacjach
- Treść programu w semestrze II
- Polecana literatura
- Wzory i wykresy
- Forum aktualności

Wiadomości i ogłoszenia prowadzącego zajęcia (brak możliwości zamieszczania informacji przez studentów).

10:07 99%

← Wstecz Szeregi liczbowe o wyrazac...

Szereg harmoniczny

Definicja

Szeregiem harmonicznym rzędu r nazywamy szereg, którego wyrazy są odwrotnościami r -tych potęg liczb naturalnych

$$1 + \frac{1}{2^r} + \frac{1}{3^r} + \dots = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^r}$$

! Zapamiętaj - to jest ważne

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^r}$$

Szereg harmoniczny $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^r}$ jest

- zbieżny, gdy $r > 1$;
- rozbieżny, gdy $r \leq 1$.

Warunek konieczny zbieżności szeregu

Twierdzenie (warunek konieczny zbieżności szeregu)

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n \quad \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$$

Jeżeli szereg $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ jest zbieżny, to $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$.

Uwaga

10:08 98%

← Wstecz 4.6 Quiz

Pytanie 1 Nie udzielono odpowiedzi
Punkty: 2,00

Dany jest układ równań

$$\begin{cases} x + u - t = 1 \\ z + 2u - 2t = 1 \\ 2x + 4y - z + 21u + 3t = 1 \\ x + 2t = 0 \\ x + 12u - t = 0 \end{cases}$$

Oblicz wartość niewiadomej u .
Odpowiedź podaj w postaci dziesiętnej, zaokrąglonej do trzech miejsc po przecinku (Uwaga! należy użyć przecinka, nie kropki, np. 0,123)

Odpowiedz

Dalej

Określ czy podany szereg jest zbieżny:

$$\sum_{n=m}^{\infty} \frac{5^n}{2}$$

Wybierz ... ▾

$$\sum_{n=m}^{\infty} \frac{5^{n+1}}{7^n}$$

Wybierz ... ▾

$$\sum_{n=m}^{\infty} \frac{5}{2^n}$$

Wybierz ... ▾

$$\sum_{n=m}^{\infty} \frac{7^{n-1}}{5^n}$$

Wybierz ... ▾

$$\sum_{n=m}^{\infty} \frac{2018!}{7^n}$$

Wybierz ... ▾

Dobierz odpowiednie nazwy do macierzy.

$$\begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & -3 \\ 5 & 1 \end{bmatrix}$$

Wybierz ... ▾

$$\begin{bmatrix} -1 & 0 \\ 2 & 5 \end{bmatrix}$$

Wybierz ...
macierz jednostkowa stopnia 3
macierz trójkątna górna
macierz wymiaru 2x3

$$\begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

macierz wymiaru 3x2
macierz trójkątna dolna

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Wybierz ... ▾

$$\begin{bmatrix} 2 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & -2 \end{bmatrix}$$

Wybierz ... ▾

Określ, czy podany szereg jest zbieżny:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$$

Wybierz ... ▾

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n}}$$

Wybierz ... ▾

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt[5]{n^3}}$$

Wybierz ... ▾

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt[3]{n^5}}$$

Wybierz ...
szereg zbieżny
szereg rozbieżny

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$$

Wybierz ... ▾

Iloczyn macierzy $A \cdot B$, gdzie A jest macierzą 3x5, a B jest macierzą 5x4

Wybierz jedną odpowiedź:

- jest macierzą wymiaru 3x4.
- nie jest wykonalny.
- jest macierzą kwadratową.
- jest macierzą wymiaru 4x3.

Kryterium d'Alamberta

Niech $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = q, a_n \neq 0$. Wtedy szereg $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ jest

- ▾ dla $q < 1$;
- ▾ dla $1 < q \leq \infty$.

Dla $q = 1$ kryterium nie rozstrzyga, czy szereg jest zbieżny.